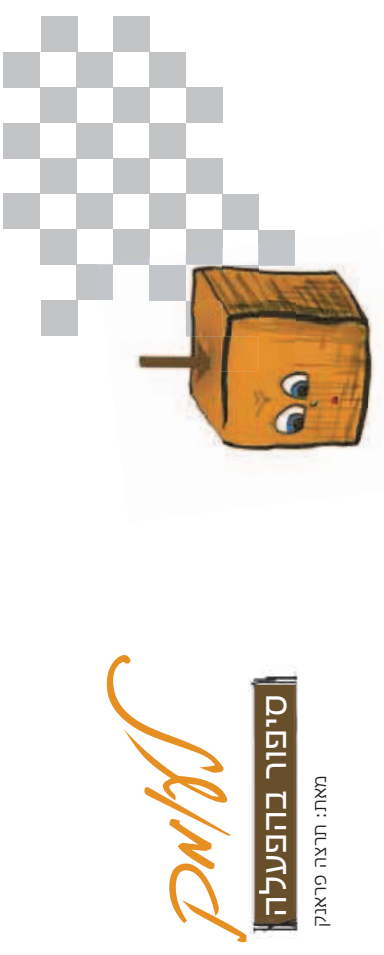

סיפור בהפעלה

מאת: חרצה פראנק

לקלף את הפחד

הסיפור 'ממה פחד רוני עכברוני' הוא לא רק יצירת אמנות ספרותית המקנה למאזין 900 שניות לשוניים עשירים. הוא גם שיעור במדע ובטבע לצד חידודי חשיבה משמעותיים - ובעיקר, הוא כלי טיפולי להתמודדות עם פחדים וחרדות בקרב ילדים. גם הסמל הוויזואלי של הסיפור מעניק למתבונן חוויה אסתטית איכותית, ומחדד את המסרים השונים המשולבים בו.

סיפורה של אסתי בלא 'ממה פחד רוני עכברוני' מתאר עכברון שפחד מחיות שהתחפשו. כל היה התחפשה לדמות או לחפץ הסמל אותה. כשנספרים את הסיפור בפעם הראשונה, הוא נראה ממש כמו חידה. חוץ כדי הסיפור, יש לעצור ולשאול מה הקשר בין החיה לתחפושת שהיא בחרה ולחיות לילדים בהתאם לילדים ולמה ההתחפחות שבה הם נמצאים. כמו כן, לאחר שהילדים הבינו את הרעיון אפשר לעצור עוד בשלב קודם ולשאול "למה נראה לכם שהחיה האת התחפשה?" בכמה מקומות ההתחפשות לא כתבה באופן מפורש, כך שנדרשת עזירה נוספת, למשל הגלגל שבת שני לילדים על מקל, אבל למה הוא התחפשה? מניסיון, הילדים יבקשו לדעת למה התחפשו חיות נוספות שאינן מופיעות בסיפור, וינסו אף להציע רעיונות משל עצמם. כדאי לחת לרעיונות שלהם מקום מאוד מרכזי, ובכך לעודד את היצירתיות הילדית.

בפן הקוגניטיבי, הסיפור דורש תיווך רב וניתן להרחיב באמצעים שונים את הרעיונות המשולבים

ב. אפשר אף לחלק את הסיפור על פני מספר ימים, ובכל יום לערוך פעילות שונה הקשורה לחיה ולתחפושת הספציפית שלה. למשל: יום פעילות על הכבשה והצמר, על הפרה והחלב, יום אפייה עם התרגולת וכדומה.

בפן הרגשי, הסיפור מתמקד בפחדים ובחרדות הרחוקים בקרב ילדים בגיל הרך. הפחדים קשורים לשינויים וזואלים, לרעשים, לחתושות לא נעמיות ועוד. בסיפור הזה הממד הוויזואלי חזק ביותר, אבל יש בו גם את קולו של השופר שעשוי לעורר חרדה, וכן אזכור של התחפשות כבד לא נעים ומציק. כמעט בכל גן יש ילדים הסובלים מתחושה ברמה זו או אחרת, ולכן רצוי להרחיב על הנושא של בגדים מציקים, של רעשים לא נעימים וכדומה. אפשר להביא סוגי בדים שונים, למשל ולהרגיש איזה סוג נעים למגע ואיזה פחות; להשמיע קולות שונים להאזין יחד ולבדוק עם הילדים אילו קולות נעים להם לשמוע ואילו פחות.

בפן הטיפולי, חשוב להדגיש את דרכי ההתמודדות

השונות שבהן נקט העכבר, ולהבחין בין דרכים יעילות ליעילות פחות (לעצום עיניים, להסתתר, לברוח לאימא, לצעוק, לנעם, לבכות וכדומה). כדאי לבקש מהילדים לספר מה הם היו עושים במקום רוני עכברוני, לשמוע על דרכי ההתמודדות שלהם, ולתת ליצמיתציה לדרכים השונות ולחדד את ההתנהגו שיש דפוסי התמודדות רבים ושונים. הילדים מכירים את הפחד במציאות חייהם ובדמיון. כאשר נותנים

ממה פחד רוני עכברוני?

אסתי בלא
"עוץ מקצועי: אישה סדובסקי,
בעלת תואר MA ביעוץ חינוכי

מקום לפחד הדמיוני בתנאים של ביטחון באמצעות הסיפור, עשויה להתעורר חרדות בקרב הילדים המאזינים עם דמותו של רוני עכברוני, והם יגיבו לו מעולם החוויות שלהם.

כן נוסף בסיפור הוא הפן והחברתי שבו ניתן לשים דגש על השאלה "מי זה חבר טוב?", ולמקד את הערשה על דמותו של הברווזון הטוב והמתחשב.

יום אחד בחודש אדר,
כשחג האוור היה נהדר,
"א רוני עכברוני מהחור המוגן,
ורץ לבקר את החיות בגן.

דבר ראשון הוא ניגש אל הפרה
אבל איש! היא הייתה ממש מוזרה
עם דלי ביד, כמו חלבן
מגפיים, כובע קש וחלוק לבן.

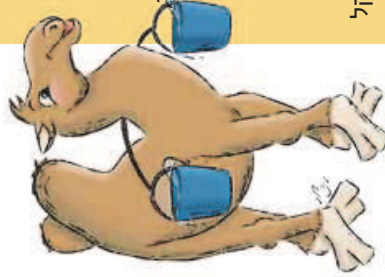
נבהל רוני, פסע לאחור
וברח מהר חזרה אל החור.
כשקצת נרגע החליט לשוב,
לפגוש את כולם היה לו חשוב.

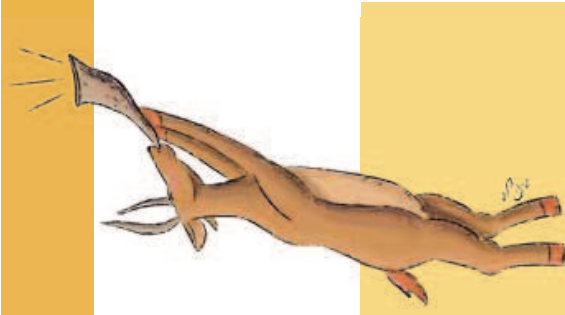
ניגש העכברוני לכלוב של הקופים
חיפש אותם בין הענפים
אבל אוי! הם ממש מצחיקים,
עם כובע ליצן ובגדים מצחיקים.

מרוב בהלה הוא עצם את עיניו,
כדי לא לראות את מה שלפניו,
אבל כשפקח אותו הפחד שוב התעורר,
והוא רץ מהר לכלוב אחר...

את הגמל הוא לא מצא בכלוב
ונדיה ממש עצוב
הוא שוב חיפש והסתכל

עד שראה אותו סוחר שני דליים על מקל

בון הברווזון שתמיד מתחשב
שחה לעברו ולצידו התיישב
"רוני עכברוני, בוא תיגע בסירה, תעלה,
ואותי מתחת לתחפושת תגלה".

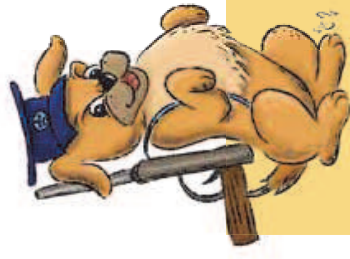
להתגבר על הפחד זה דבר לא פשוט,
אבל רוני עכברוני אוהב מאוד לשוט,
הוא החליט שכדאי לפחות לנסות,
ואת הפחד להשתיק, להסות.

המים באגם היו רגועים ושקטים,
רוני עזר לבון עם המשוטים,
סיפר גם על הפחדים המעיקים,
ואט אט הושלכו כולם אל המים העמוקים.

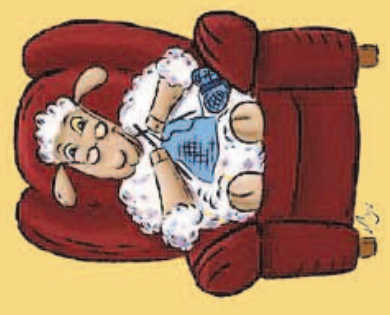
אז אולי האריה נשאר עם הרעמה?
לא! היה לו כתר של מלך וגלימה.
לפתע שמע גם רעש מפחיד, כמו צופר
וגילה את האיל תוקע בשופר.

רגע, מה זה פה? ראש השנה?
או שאני באמצע השינה?
רוני המבולבל התיישב ליד אגם המים,
והוריד את ראשו בין הברכיים.

זה כבר היה יותר מיד,
עכברוני החליט שדי,
הוא צעק וגם צרח
ואל אמא הוא ברח.

אבל בחור עם אמא היה קר ומשעמם,
והוא רצה לרוץ ולהתחמם,
אז שוב הוא יצא מהחור המוגן
ורץ לעבר החיות בגן.

הוא התקרב אל הכבשה
אבל מצא סבתא סורגת על הכורסה.
הוא קיווה לפגוש לפחות את התרנגולת,
אבל בלול מצא כובע של אופה ומשקולת.

איזה פחד! מה הוא מחזיק?
הוא יכול עם המקל ממש להזיק.
מרוב פחד ודמיון החל רוני לבכות,
אבל לבסוף הוא הבין שאין למה לחכות...

הוא ניסה עוד ניסיון אחד
למרות שממש רעד ופחד
אל הזברה לאט לאט הוא ניגש
אבל במקומה את 'פרעה בפייז'מה' פגש.

הפעם אחזה אותו אימה
ועל הזברה הוא צעק בחימה,
אזי את נראית נורא,
התחפושתי שלך היא ממש דבר רע.

כשרץ החוצה פגש את הכלב בשער
והסתכל עליו בכאב ובצער
הוא עמד כמו שומר עם אקדח בפתח
איזה פחד! איזה מתח!

